

РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ИСЛЯМСКИ РАДИКАЛИЗЪМ И ТУРСКИ РАЦИОНАЛИЗЪМ. ПРИЧИНИ, ДОВЕЛИ ДО РАЗДЕЛЕНИЕТО НА МЮФТИЙСТВОТО

Христо Христов*
Тихомир Солаков**

Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”

Резюме: Неотдавнашно изследване на двете различни понятия за ислямски радикализъм и турски рационализъм произтича от тяхната конкурентна насоченост спрямо българската територия. Ислямските емисари се опитват да наложат на българските мюсюлмани екстремистка и агресивна идеология, водеща до сепаратистски настроения и срещайки естествената съпротива на турската общност.

Процесът на взаимодействие между двете концепции се характеризира с проповядване на религиозна нетолерантност и етническа омраза между ислямски радикализъм и турския рационализъм, пряко свързани със запазването на етническият мир в България и националната сигурност, които са предмет на настоящата публикация.

Ключови думи: ислямски радикализъм, турски рационализъм, екстремизъм, нетолерантност, реислямизация, мюсюлманска общност, малцинства, национална принадлежност, национална идентичност

Abstract: The recent study of the two different concepts of Islamic radicalism and Turkish rationalism arises from their competitive opposition to Bulgarian territory. Islamic emissaries are trying to impose on Bulgarian Muslims an extremist and aggressive ideology leading to separatist moods and encountering the natural resistance of the Turkish community.

The interaction process between the two concepts is characterized by preaching religious intolerance and ethnic hatred between Islamic radicalism and Turkish rationalism directly related to the preservation of ethnic peace in Bulgaria and national security, which are the subject of the current publication.

Key words: Islamic radicalism, Turkish rationalism, extremism, intolerance, reIslamization, Muslim community, minorities, national affiliation, national identity.

---

* Доцент, доктор Христо Христов е работил в Службите за сигурност на Република България повече от 25 години, участвал е активно в разработки по глава първа от Наказателния кодекс на Република България. В момента е ръководител на катедра „Управление на системите за сигурност” в ШУ „Еп. К. Преславски”. Автор е на две монографии, 1 учебник, 3 пособия и над 50 научни публикации. В ШУ „Еп. К. Преславски” преподава четири дисциплини – „Теоретични основи на националната сигурност”, „Мониторинг на сектора за сигурност”, „Отбранителна сигурност и ОПМ” и „Защита на класифицираната информация”.

** Доктор Тихомир Солаков работи в Службите за сигурност на Република България повече от 30 години, заема длъжността Директор на Териториална Дирекция, участва активно в разработки по глава първа от Наказателния кодекс на Република България, разкриването и изследването на много тежки криминални и икономически престъпления. Автор е на една монография, 1 учебник и над 10 научни публикации.

Ислямският радикализъм и турският рационализъм са две различни понятия и на българска територия двете са в реална конкуренция. Ислямските емисари се опитват да наложат на българските мюсюлмани екстремистка и агресивна идеология, която е чужда за традиционния ислям у нас. Те проповядват религиозна нетърпимост и етническа вражда, която води до сепаратистки настроения като в Босна и Косово. Затова проявите на ислямските фундаменталисти срещат естественя отпор на турската общност¹.

В ръководните органи на мюсюлманската общност в Р. България също има конкуренция. Именно разцеплението сред ръководството на българските мюсюлмани улеснява навлизането на арабски фондации. Страните в него се стремят да си осигурят по-голям дял от финансовите средства, отпуснати от световните ислямски организации². От едната страна са религиозни лидери, които са стояли начело на мюсюлманството веднага след промените през 1989 г., които се борят за връщане на властта. От другата са духовници, които гравитират около турската фондация „Дианет вакъф“ със силно влияние сред мюсюлманите в България. От третата са религиозни водачи, основно сред населението от българомохамедански произход с „проарабска ориентация“, най-често завършили в чужбина. Накрая са регионални групи, обединявани най-вече от икономически интереси.

Общото между трите групи е, че се стремят да привлекат към себе си ромското население и помаците. Съществували са идеи дори да се създадат две мюфтийства – турско и помашко, но в основата на това разделение са вакъфските имоти – друга много важна причина за разделението. Периодично различните групи взаимно се обвиняват в умишлено отваряне на страната за ислямски фундаментализъм от арабски тип заради финансово облагодетелстване, но в крайна сметка всички искат или да управляват имотите, или да получават финансиране от чужбина без значение какъв е неговият произход³.

Тенденции в дейността на ислямските фундаменталистски организации на територията на Република България.

Ислямът като религия придобива все повече черти на политическа идеология, но остава в рамките на отделна част от населението на дадена страна докато не бъде приет за основа на държавна политика. От този момент нататък ислямът се превръща в политическо движение с определена идеологическа обосновка и се нарича „ислямизъм“ или „фундаментализъм“⁴. Идеологическата основа на ислямския фундаментализъм се оформя под силното влияние на средновековното теологическо наследство на богословите салафити (ревностни привърженици на идеята за очистване на исляма)⁵.

Към религиозното съзнание на мюсюлманите се стремят всички религиозни направления на исляма, като по този начин целят да проникват в общественя живот на страната приемник. Ислямът като религия се явява динамично развиваща се религиозна система, в рамките на която могат да се разделят различни религиознополити-

¹ <http://drugi.dokumentite.com/art/etniceski-religiozni-i-duhovni-aspekti-na-sigurnostta/83003/p61>

² <http://drugi.dokumentite.com/art/etniceski-religiozni-i-duhovni-aspekti-na-sigurnostta/83003/p61>

³ Николов, Й. Вестник Капитал, Първи идват емисарите, 04.08.2004г. http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2004/08/14/227488_purvi_idvat_emisarite/

⁴ referati.org, Балканският полуостров, <http://www.referati.org/balkanskiqt-poluostrov/75423/ref/p103>.

⁵ Тодорова, Б. Вестник Сега, Радикалният ислям в България – много спекулации и невежество, 18.10.2010 г., <http://www.segabg.com/article.php?issueid=7291&sectionid=5&id=0001201>.

чески направления (традиционализъм, неотрадиционализъм, модернизъм, реформизъм, фундаментализъм)⁶.

Последователите на ислямския фундаментализъм се стремят да наложат своите схващания и разбиране за света, претендирайки за универсалност, която е характерна особеност на всички нетрадиционни религиозни секти.

Политизирайки ислямското учение за универсализма, фундаментализмът развива концепция за нов световен ред, която не може да бъде открита в корана или в други ислямски първоизточници. Основното в тази концепция е единно господство на Аллах над една всеобща ислямска държава, подчинена на законите на шериата. За постигането на тази цел концепцията оправдава всички възможни средства. Обединяването на всички мюсюлмани, живеещи в различни държави по света, трябва да се извърши на основата на единна обща правна система, известна под името „шериат“⁷. Шериатът е, така да се каже, знамето на радикалния ислям, по една много важна причина. Шериатът е много по-радикален като доктрина отколкото Корана като такъв и това е, което се харесва на ислямистите. Също така в много отношения Шериатът противоречи на Корана в основни положения, което не се разбира добре от обикновените наблюдатели на исляма и също, разбира се, не се декларира от ислямистите. Ето няколко примери: Основно положение, застъпено в радикалния ислям, е идеята, че насилственият Джихад срещу неверниците е религиозна задача, задължение на всеки мюсюлманин. Друго основно положение в Шериата е, че да се бориш за създаването на халифат или световното господство на исляма е религиозно задължение на всеки мюсюлманин. Трето, също така основно задължение е, че апостатството (отстъплението) от исляма се наказва със смърт без съд. Нито едно от тези три основни положения не съществува в Корана. В Корана нито веднъж не се споменава халифат или каквато и да било друга мюсюлманска държава. Шериатът като закон въобще не се споменава в Корана, има една единствена сура, в която се употребява думата „шариа“ в традиционното ѝ арабско значение, като „пътека към извора“⁸.

По същество Шериатът се явява идеален кодекс за поведение, уреждайки почти целия обществен живот в страните, изповядващи исляма. В неговите мащаби и цели са заложени както държавното законодателство, на чиято основа е разработено местното правосъдие, така и гражданските закони, засягащи имуществените взаимоотношения между мюсюлманите. Правосъдието, основно понятие за Шериата, се основава на взаимното уважение между хората, уреждайки по този начин дори и нормите от бита на мюсюлманите – в личностен, семеен и социален аспект. Справедливо общество в Исляма означава общество, което осигурява и поддържа уважение към личността с помощта на различни социални мероприятия, провеждани в интерес на всички членове в обществото. По този начин Шериатът се превръща в законоопределящ критерий и санкциониращ орган на властта. За постигане на основната цел на фундаментализма – изграждане на единна световна ислямска държава, Шериатът е основополагащ принцип, чиято реализация се определя от законите на джихад⁹. Джихад (на

⁶ Тодорова, Б. Вестник Сега, Радикалният ислям в България – много спекулации и невежество, 18.10.2010 г., <http://www.segabg.com/article.php?issueid=7291&sectionid=5&id=0001201>.

⁷ Георги, С. Противоположение на антиконституционната дейност на верска основа. София, 1998, стр.102.

⁸ Алексиев, А. Идеология на ислямизма, 27.02.2011 г., <http://www.focus-news.net/opinion/0000/00/00/17190/>.

⁹ Джихад – етимологично понятие. Джихад произлиза от дума, с която се характеризират поточно всички възможни действия и стремежи на човека и обществото като цел. По-късно

арабски трибуквеният корен: „дж/х/д“ означава: „да направя усилие“¹⁰, който има свещен характер, като неговата цел е утвърждаване и разпространение на исляма¹¹.

Учението за джихада като война се развива от борбата на младата мюсюлманска общност в Арабия под ръководството на Пророка срещу превъзхождащите го врагове наоколо – както е описано в Корана. В началната фаза на исляма, когато религията е била все още слаба, Коранът призовава последователите си да понесат търпеливо преследванията на неверниците. По-късно, когато мюсюлманите стават по-силни и многобройни, текстовете на исляма призовават вярващите да тръгнат на борба срещу идолопоклонниците и тяхното господство. На този етап джихадът става реакция на провокациите на враговете, развивайки идеята за унищожаване на всички врагове на Пророка¹². В Корана се казва: „...и убивайте в името на Аллаха – вашата религия – тези, които искат да убият вас.“¹³.

В предишните векове тълкуването на понятието джихад приема, че то включва въоръжени действия само в защита на слабите, когато целта е да се постигне разбираемост и мир. Днес под джихад се разбира агресивна война от конспиративен тип, която иска да постигне пълна победа над посочения враг, независимо дали той е мюсюлманин, или не¹⁴.

Влиятелни и амбициозни слоеве от мюсюлманските интелигенции десетилетия наред показват, че никак не са съгласни с мястото на исляма в глобалния свят и не са готови да приемат, че проблемите на света не са главно религиозни. В тази връзка радикалният ислям се стреми и някак успява да лансира публично своя алтернативна визия за социално-политическото устройство на света. В нейния център стои идеята за халифата. Тя е израз на един стремеж към създаване на глобална ислямска държава – без значение на каквито и да е географски граници¹⁵, тоест мюсюлманите мечтаят да създадат една общност (Умма) с един-единствен владетел.

Целта на религиозния джихад е да се предпази ислямското общество от опасността да се секуларизира, да се превърне в безбожно и нерелигиозно общество¹⁶. Според лайпцигския специалист по ислямска теология Кристоф Гюнтер, джихадистите се опитват да пренесат в настоящето един идеализиран обществен модел, характерен за ранния ислямски свят, в който отношенията между властимащите, обществото и Бога са съвсем точно уредени¹⁷. Религиозните водачи превръщат във фундаментално изискване на исляма джихада, прокарвайки го в религиозна политика, като го използват в съответните мюсюлмански страни, за да се обслужват техните амби-

---

джихад придобива смисъл на свещена война, идеология, прокламираща прилежно старание от страна на вярващите и връщане към чистите (традиционни) форми на исляма.

¹⁰ Христова, Н. История на тероризма. 2 част, XIV семинар на harta-bg.info, 12.XII.2006 г., http://www.harta-bg.info/resources/papers/istoria_na_terorizma-2.pdf.

¹¹ <http://theArabstates.weebly.com/13/post/2010/03/5.html>

¹² Садик Ал-Азм, Списание „Тема“, Омраза в името на Корана, <http://www.temanews.com/index.php?p=tema&iid=54&aid=1392>.

¹³ Свещен Коран 2:191.

¹⁴ Майер, М. Шариат, джихад, фундаментализъм и ислямизъм, Един опит за изясняване на понятията, http://eprints.nbu.bg/2614/1/Shariya,%20jihad%20i%20islamism_Istatiya.pdf.

¹⁵ Попов, М. вестник Дума, Войната и халифатът, 04.10.2014 г., бр.229, <http://www.duma.bg/node/86786>.

¹⁶ Садик Ал-Азм, Списание „Тема“, Омраза в името на Корана, <http://www.temanews.com/index.php?p=tema&iid=54&aid=1392>.

¹⁷ Сталински, С., Б. Узунова. Примитивният ислям на джихадистите, информационна агенция Дойче Веле, 05.06.2015 г., <http://www.dw.com/bg/>.

ции за господство и пълна власт над мюсюлманския свят и основание за насилие над народите, които не са последователи на ислямската религия.

Водената политика от страна на Турция към пантюркизъм довежда до обединяване и с някои арабски страни. Предходното дава възможност на редица фундаменталистки ислямски организации като „Джамат ал-таблик“, „Мюсюлмански братя“, „Хизб Аллах“ и др. да проникнат на територията на Турция, а оттам и в други балкански страни, да проповядват своята идеология и да провеждат своята дейност. Голяма част от фундаменталистките ислямски организации са чисто религиозни, но някои провеждат терористична дейност, мотивирана с верски подбуди. Турция отдавна поддържа антибългарска политика, базираща се на възродителния процес с основни обвинения, насочени към потъпкване на човешките права и свободи на мюсюлманското население в България. Последното дава благоприятна основа на емисари на фундаменталистки ислямски организации да се възползват и да навлязат в средите на изповядващите ислям български граждани в началото на 90-те години. В демократична вече България масово нахлуват мисионери от арабския свят, строят джамии, създават ислямски училища, организират курсове за млади мюсюлмани, където ги просвещават в „съвременния“ ислям, изпращат стипендианти за религиозно обучение в арабските страни – Йордания, Сирия, Саудитска Арабия и Египет. Настъплението на ислямските секти в България се осъществява с помощта на фондации, държавни и политически организации и частни лица от Турция, Саудитска арабия, Кувейт, Иран, Пакистан и други мюсюлмански страни¹⁸.

След 1990 г. в България, под прикритието на фондации, ислямските фундаменталистки организации се регистрират по Закона за лицата и семейството. През 1994 г. във връзка с пререгистрацията им част от тях се обособиха като търговски дружества¹⁹. Дейността, която развиват и целта, която са си поставили тези организации е:

– популяризиране на исляма, извършване на научноизследователска и културно-просветна дейност в областта на ислямската религия и етническите традиции на мюсюлманската общност;

- откриване и поддържане на духовни и светски училища;
- изграждане на библиотеки, болници, сиропиталища;
- популяризиране на постиженията на ислямската култура;

– изграждане на култови монументи и организиране на посещения на светите места.

Проникването и настъплението на фундаментализма в средите на българските граждани, изповядващи исляма на територията на страната се обуславя от:

– икономическите и политически условия на живот в нашата страна – затварянето на губещи държавни предприятия и колективизираните земеделски стопанства през 90-те години довежда до масова безработица сред помаците. Лошата инфраструктура и изолацията повлияват негативно върху инвестициите, а земеделските реформи довеждат до ниски цени на стоките на много от земеделските стопани.²⁰;

¹⁸ Вестник „Сегга“, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://www.segabg.com/article.php?id=292299/>.

¹⁹ Нейкова, М. Иновации и добро управление на местно ниво, БСУ, 2013, стр.161.

²⁰ Сайт Биволъ, Wikileaks: Българските мюсюлмани – мишена на ислямския фундаментализъм, 13.07.2011, <https://bivol.bg/wlislamb.html>.

– държавното управление – официално правителството на България е толерантно, но мюсюлманските малцинства и техните проблеми често се пренебрегват от държавната власт²¹;

– близостта на България с мюсюлмански държави;

– липсата на финансиране от страна на държавата на дейността на мюсюлманското вероизповедание, което е отделено от светската власт и от държавните институции и е автономно – след падането на комунизма мюфтийството се изправя пред продължителна финансова криза. Заместник-главният мюфтия Ведат Ахмед оцени приходите на мюфтийството от правителството на около 100 хиляди лева (62 500 долара) годишно, като голяма част отиват за реставрацията на джамии исторически паметници. Мюфтийството получава сходна сума от свои имоти (вакъф) и е принудено да попълва останалата част от бюджета си чрез дарения от българската мюсюлманска общност и чужди спонсори. Мюфтийството, което се помещава в овехтяла сграда в пределите на центъра на София, разполага с ограничени ресурси и малко възможности за политическо влияние. То не може да си позволи да плаща заплатите на близо 1050-те имами и ходжи в България и има малка възможност да се наложи в борбата срещу екстремистки влияния в 1300-те джамии в страната²².

– проповядването на исляма, като една от легитимно разрешените религии в България. Възползвайки се от наличието на мюсюлманска общност, изповядваща исляма, фундаменталистките организации имат за задача да проникнат във всички нива на мюсюлманската религиозна общност, като се започне от мюсюлманската джамийска общност и се стигне до Висшия мюсюлмански духовен съвет и главния мюфтия, като по този начин се изгражда организационна структура, обхващаща всички мюсюлмани в България. Редица фондации, „шетат“ свободно по цялата територия на България, създават структури, организират конспиративни сборища за проповядване на радикален ислям, финансират нелегални училища и дори различни форуми в София под егидата на Главното мюфтийство²³. В периода от 1989 г. до 2007 г. активно се строят джамии с пари от различни ислямистки организации, въпреки ограниченията срещу джамиите в цяла Европа²⁴. В Западните Родопи се появяват над 40 джамии. Изграждането им е финансирано главно от фондациите „Ал Вақф ал Ислями“, „Иршад“, „Джидде Феляте ал Ислями“, „Държавата е халифат“, „Ехия Етурасел Ислями“, „Тайба“ и „Вяра“, явяващи се разклонения на една от най-опасните фундаменталистките терористични организации в света – „Мюсюлмански братя“. Редица джамии в Родопите са превърнати в центрове за проповядване на ухабизма от саудитски, ирански, йордански и турски емисари – не без знанието и съдействието на няколко поредни главни мюфтии у нас, подкрепяли и поддържали преки връзки с представители на радикални ислямски групировки²⁵.

²¹ Сайт Биволъ, Wikileaks: Българските мюсюлмани – мишена на ислямския фундаментализъм, 13.07.2011, <https://bivol.bg/wlislambg.html>.

²² Сайт Биволъ, Wikileaks: Българските мюсюлмани – мишена на ислямския фундаментализъм, 13.07.2011, <https://bivol.bg/wlislambg.html>.

²³ Аврамов, Д. frognews, САМО във ФРОГ! Терористични групировки изграждат „спящи“ клетки в България, 09.12.2015, http://frognews.bg/news_103295/SAMO-vav-FROG!-Teroristichni-grupirovki-izgrajdat-spiashhti-kletki-v-Balgariia/.

²⁴ <http://www.bgpatriot.com/web/bg/topics/bulgaria/ataka/islam.php>.

²⁵ Аврамов, Д. статия във вестник „Атака“, Неграмотници и поръчкови „изследователи“ отредкоха заплахата от фундаментализма, бр.1370, 17.05.2010 http://www.vestnikataka.com/?module=displaystory&story_id=61022&format=html.

Според статистика на мюфтийството:

- * Броят на мюсюлманските храмове в страната е 1457;
- * 1217 от тях са джамии. От 1989 г. до края на 2007 г. са построени общо 323 джамии;
- * 56 са напълно нови, като са построени там, където до момента не е имало джамия;
- * Възобновените джамии са 267, а месчитите (малки молитвени домове) са 240²⁶.

Само до средата на 90-те години в България вече действат около 20 такива мюсюлмански фондации и организации. Най-силни са фондацииите „Вакъф ел Ислям”, „Минар“, „Таиба“ и др., които с влиянието, което придобиват, започват директно да се намесват в дейността и на Главното мюфтийство на мюсюлманите в България. Смята се, че именно „Вакъф ел Ислям” организира и финансира през 1997 год. конференцията, на която е свален тогавашният главен мюфтия Недим Генджев. Появяват се и съмнения, че зад тези мюсюлмански организации стоят радикални ислямисти и терористични структури като „Ал Кайда” и „Мюсюлмански братя”²⁷.

Дейността на всички мисионери основно е насочена в Родопите и най-вече в районите на Гоце Делчевско, Велинградско и Смолянско, където живеят българи мохамедани, а също така и сред ромите в големите градове като Пловдив и Пазарджик. Последното е станало възможно, тъй като през последните 16-17 години българската държава не обръща никакво внимание на Родопите и районите, населени с българо-мохамедани и тези хора много по-лесно стават обект на ислямска пропаганда. Дълги години те са облъчвани от турската пропаганда с тезата, че всъщност са турци, които са забравили своя роден турски език. Други им обясняват, че те са някакъв отделен „помашки“ етнос, а българската държава съвсем ги е загърбила. Именно поради сложната историческа съдба на това население и икономическите затруднения на тези хора ислямистите смятат, че в Родопите най-лесно би пуснала корен идеята за единна мюсюлманска нация²⁸.

Това неминуемо привлича вниманието на българските служби за сигурност, които след съответните проверки, само за последните 12 години са екстрадирали от България 30 подобни мисионери, дошли от арабските страни. Така през 1999 г. е изгонен йорданецът Абдулрахман Тахан от фондация „Вакъф ел Ислям”. Той е заловен да организира нелегални семинари в Западните Родопи, на които преподава радикален ислям²⁹. За същата тази фондация в доклада на холандското разузнаване от 2005 г. подробно се описва как тя използва своята „благотворителна” и „просветителна” дейност, за да набира бойци за джихад³⁰.

²⁶ България – територията на разлома!, <http://www.infotourism.net/index.php?t=4334&m=2>

²⁷ Михайлов, Н. Цената на вярата или колко „платиха“ сектите! Родопите струват горивото на пастора, забрадки в школо или фланелки с полумесец?, [24smolian.com, http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html](http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html).

²⁸ News.Plovdiv24.bg, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://news.plovdiv24.bg/19845.html>.

²⁹ Вахабите и други радикални арабски секти в България, <http://www.pomak.eu/board/index.php?topic=1154.0;wap>.

³⁰ News.Plovdiv24.bg, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://news.plovdiv24.bg/19845.html>.

Също през 1999 г. от страната е изгонен президентът на фондацията „Таиба“ Ахмет Муса и представителят на фондацията в Смолян Даруиш ал Нашиф от Кувейт³¹.

През 2003 г. в циганския квартал в Пазарджик са арестувани двама представители на радикалната ислямска групировка „Халифат“, които организирали нелегални молитвени домове³².

Всички емисари от различните ислямски радикални фондации са завършили различни религиозни учебни заведения, находящи се в страни от арабския свят. Предходното е вследствие на факта, че всички тези фондации и организации изпращат ежегодно между 30 и 40 младежи от Родопите на обучение в арабските страни, които след 5–6 години се завръщат в България и поемат по-нататъшната дейност в свои ръце. Така всъщност стигаме до последните няколко скандални прояви на подобни организации, които предизвикаха силен отзвук в обществото³³.

Литература:

1. Аврамов, Д. frognews, САМО във ФРОГ! Терористични групировки изграждат „спящи“ клетки в България, 09.12.2015, http://frognews.bg/news_103295/SAMOVAV-FROG!-Teroristichni-grupirovki-izgrajdat-spiashti-kletki-v-Balgariaa/.
2. Аврамов, Д. статия във вестник „Атака“, Неграмотници и поръчкови „изследователи“ отрекоха заплахата от фундаментализма, бр.1370, 17.05.2010 http://www.vestnikataka.com/?module=displaystory&story_id=61022&format=html
3. Алексиев, А. Идеология на ислямизма, 27.02.2011г., <http://www.focus-news.net/opinion/0000/00/00/17190/>.
4. България – територията на разлома!, <http://www.infotourism.net/index.php?t=4334&m=2>.
5. Вахабите и други радикални арабски секти в България, <http://www.pomak.eu/board/index.php?topic=1154.0;wap>
6. Вестник „Сера“, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://www.segabg.com/article.php?id=292299/>.
7. Георги, С. Противодействие на антиконституционната дейност на верска основа. София, 1998.
8. Майер, М. Шариат, джихад, фундаментализъм и ислямизъм, Един опит за изясняване на понятията, http://eprints.nbu.bg/2614/1/Shariya,%20jihad%20i%20islamism_Istatiya.pdf.
9. Михайлов, Н. Цената на вярата или колко „платиха“ сектите! Родопите струват горивото на пастора, забрадки в школо или фланелки с полумесец?, 24smolian.com, http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html.
10. Нейкова, М. Иновации и добро управление на местно ниво. БСУ, 2013.

³¹ News.Plovdiv24.bg, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://news.plovdiv24.bg/19845.html>

³² Цената на вярата или колко „платиха“ сектите! Родопите струват горивото на пастора, забрадки в школо или фланелки с полумесец?, http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html.

³³ Цената на вярата или колко „платиха“ сектите! Родопите струват горивото на пастора, забрадки в школо или фланелки с полумесец?, http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html.

11. Николов, Й. Вестник Капитал, Първи идват емисарите, 04.08.2004г. http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2004/08/14/227488_purvi_idvat_emisarite/.
12. Попов, М. вестник Дума, Войната и халифатът, 04.10.2014 г., бр.229, <http://www.duma.bg/node/86786>.
13. Садик Ал-Азм, Списание „Тема“, Омраза в името на Корана, <http://www.temanews.com/index.php?p=tema&iid=54&aid=1392>.
14. Сайт Биволъ, Wikileaks: Българските мюсюлмани – мишена на ислямския фундаментализъм, 13.07.2011, <https://bivol.bg/wlislambg.html>
15. Свещен Коран 2:191.
16. Сталински, С., Б. Узунова. Примитивният ислям на джихадистите. Информационна агенция Дойче Веле, 05.06.2015 г., <http://www.dw.com/bg/>
17. Тодорова, Б. Вестник Сега, Радикалният ислям в България – много спекулации и невежество, 18.10.2010 г., <http://www.segabg.com/article.php?issueid=7291&sectionid=5&id=0001201>
18. Христова, Н. История на тероризма. 2 част, XIV семинар на harta-bg.info, 12.XII.2006 г., http://www.harta-bg.info/resources/papers/istoria_na_terorizma-2.pdf.
19. Цената на вярата или колко „платиха“ сектите! Родопите струват горивото на пастора, забрадки в школо или фланелки с полумесец?, http://rodopi24.blogspot.com/2015/04/blog-post_145.html
20. <http://drugi.dokumentite.com/art/etniceski-religiozni-i-duhovni-aspekti-na-sigurnostta/83003/p61>
21. <http://thearabstates.weebly.com/13/post/2010/03/5.html>
22. <http://www.bgpatriot.com/web/bg/topics/bulgaria/ataka/islam.php>
23. News.Plovdiv24.bg, Ще станат ли Родопите тесни за българи?, 14.10.2006, <http://news.plovdiv24.bg/19845.html>
24. referati.org, Балканският полуостров, <http://www.referati.org/balkanskiqt-poluostrov/75423/ref/p103>